

Қартаюудың жалпы механизмдері

- Орындаған: 1 курс магистранттары
- Нұрлан Ф. Жұмәділла А.И
- Тексерген: Кулбаева М.С

Қартаю процесі мен тарихын биологиялық тұрғыдан зерттейтін ғылым саласы – *геронтология* деп аталады.

Геронтология (грекше geron және logos – ілім) – адамның және жануарлар организмнің қартаю заңдылықтарын зерттейтін ғылым.

Кәрілік кезең

Адам үш түрлі қартаяды

Ерте тәни қартаю

– кәрілік белгілерінің мезгілінен бұрын аян болуы.

Адамның биологиялық және психологиялық қорғаныс механизмдерінің шамадан тыс тотығуы.

Қалыпты физиологиялық қартаю

егделіктен кейінгі жас жігі қапелінде байқала қоймайтын, созылып барып анық белгі беретін табиғи құбылыс.

Рухани қартаю

– тән мұқалауынан бұрын жан жұталуы, жүйке жүйе түтіліп, жад көмес келенуі. Қоғамдық ортадан оқшаулану. Рухани қартаю өте сирек кездеседі тіршілік.

Ағзалық деңгейде

- Қартаю өзгерістері алдымен сыртқы белгілерден байқалады: дене пішіні, отыруы өзгереді, дене көлемі азаяды, шаштары ағарады, түседі; терінің созылғыштық қасиеті жойылып, әжімдер пайда болады. Ағзаның көру және есту қабілеті нашарлайды, есте сақтауы төмендейді.

Қартаюудың сыртқы белгілері

Шаштың ағаруы

Қабақ бөлімінің салбырауы

Көз қиығындағы әжімдердің пайда болуы

Терінің салбырауы

Мұрын ерінде қатпарың пайда болуы

Коллагеннің жоғалуы

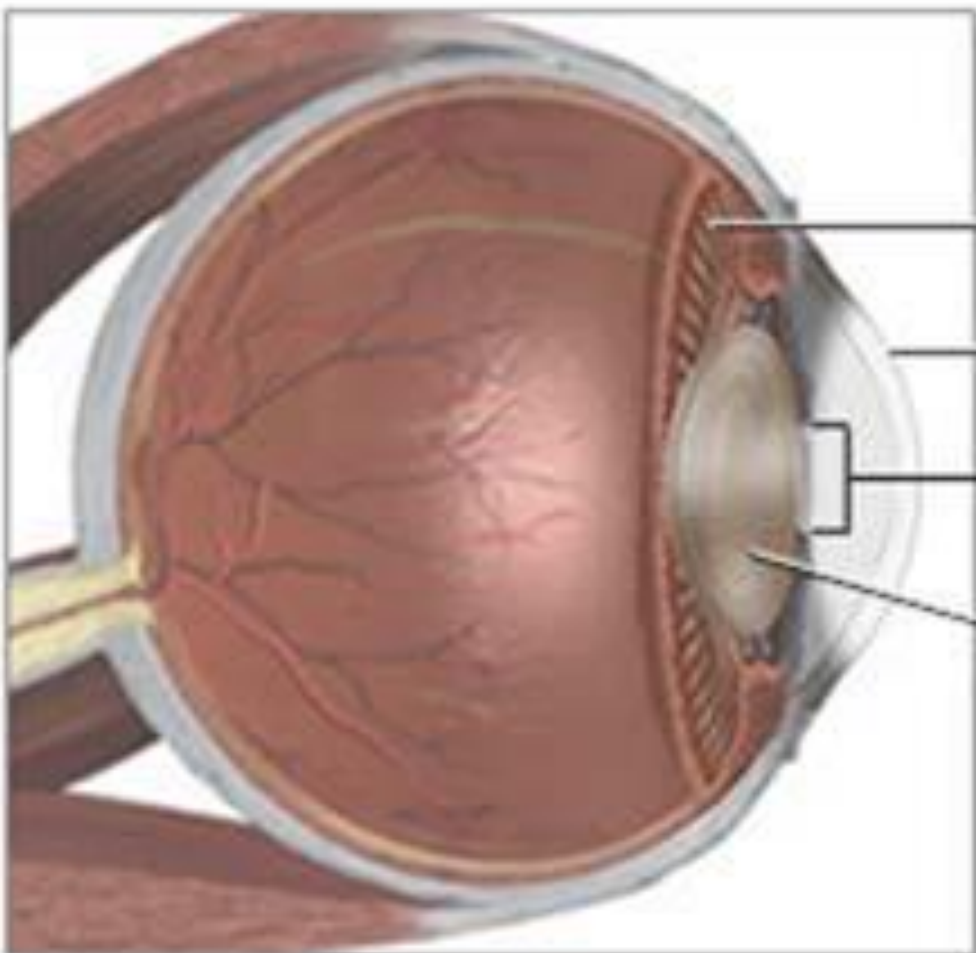

Будьте здоровы!

medinform.nnov.ru

Жас адамның көз құрылысы

Нұрлы қабықша

Мөлдір қабық

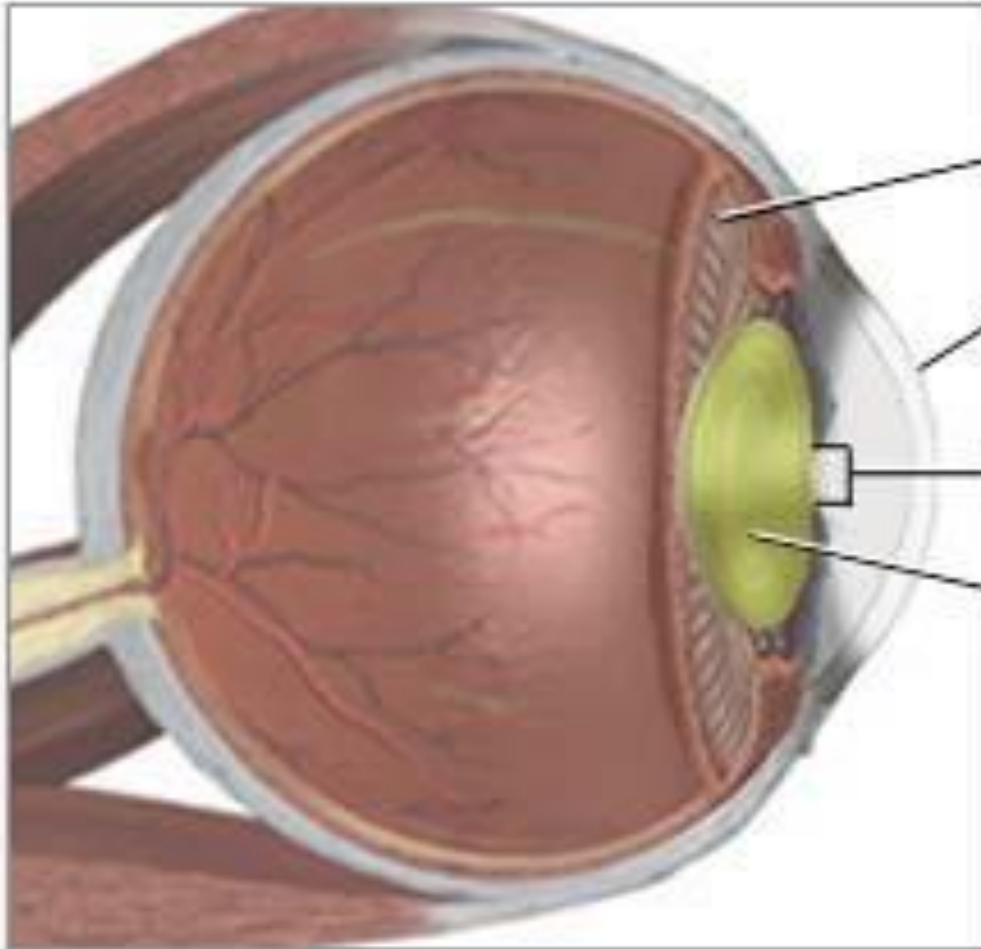
қарашық

Көз линзасы

Қарт адамның көз құрылысы

Түзету линзасы

Нұрлы қабықша жоғалады

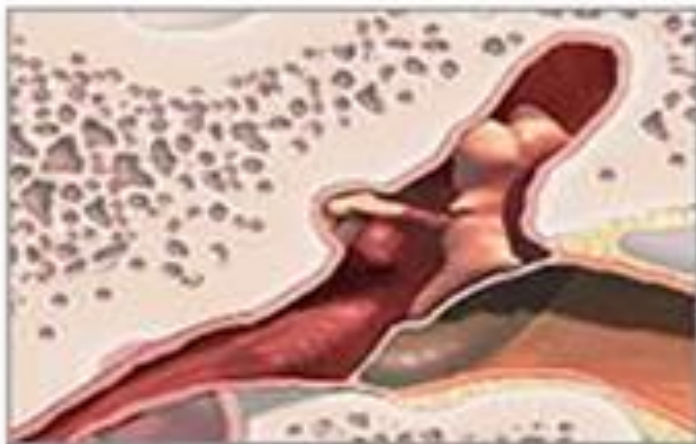
Мөлдір қабат сезімталдығын жоғалтады

Қарашық тарылады

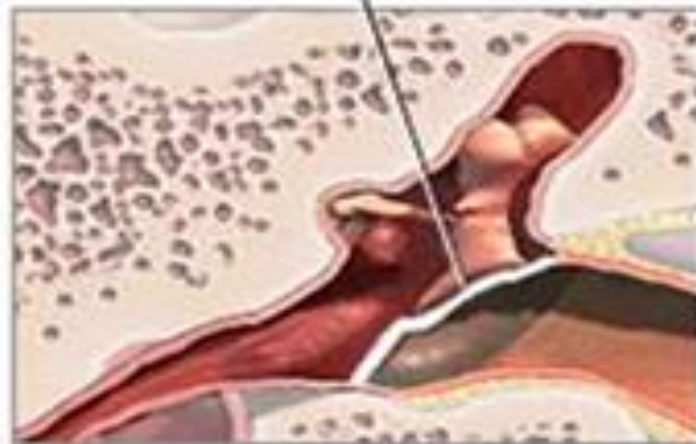
Көз бұлыңғырланады

Есту мүшесіндегі өзгерістер

Дабыл жарғағы

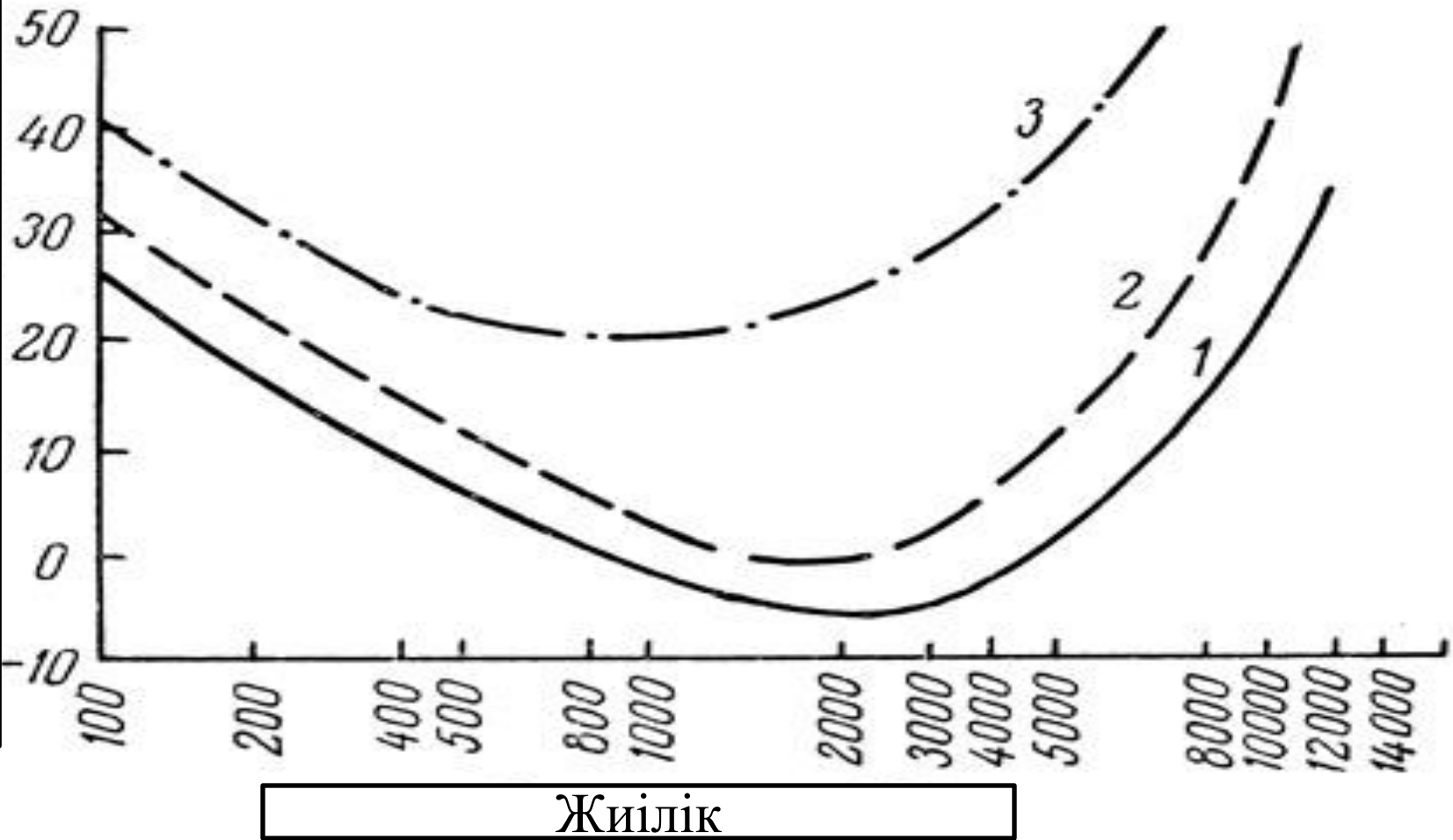

Жас адамның құлақ құрылысы

Егде адамның құлақ құрыдысы

Есту табалдырықтары

Сур. Жасына байланысты есту жоғарлығының өткірлігі. Жиілікауысым:
1 - 14-19 жыл; ; 2-40-49 - 3 - 60-80 жыл

- **Хронологиялық жас (паспорттық, күнтізбелік)** — дүниеге келгеннен бастап, қазірге немесе басқа кез-келген бір есептеуге дейінгі кезең. Ол дүниеге келгеннен бастап өткен астрономиялық уақытпен анықталады.
- **Витаукт** — эволюция үрдісі нәтижесінде пайда болған зақымданудан сақтану механизмі

Қартаю мынаған әкеледі:

- - физиологиялық қызметтің жетіспеушілігіне;
- - жасаушалар өліміне;
- - организмнің бейімделу мүмкіндіктерінің шектелуіне;
- - организм сенімділігінің төмендеуіне
- - жасқа байланысты ауытқудың өрбуіне (артериялық гипертония, жүрек немесе мидың ишемия ауруы, қатерлі ісік, қант диабеті және т.б.).
- - қайтыс болу мүмкіндігінің артуына.

Қорытынды

- Қорыта келе, қартаю және ұзақ өмір сүру мәселелері барлық уақытта ғалымдарды ойландырып келген мәселе. Қарттылық өзгерістер ең алдымен адамның сыртқы келбетінен біліне бастайды: дене сымбаты және пішіні өзгереді, ақ шаш пайда болады, терінің серпінділік қасиеті жоғалады, көздің көру және есту қабілеті нашарлайды, есте сақтау қабілеті төмендейді.
- Жоғарыда келтірілген қартаю сипаттамалары шынында да осы пікір растайды

- Назарларыңызға
рахмет